

heemkundekring

DE
VONDER
asten-someren

MAART 2013
19^e JAARGANG NR. 1

Redactie:

Ad Verrijt, Hemelberg 59, 5721 CP, Asten
☎ 0493-688388 ✉ a.verrijt@kpnplanet.nl
Anneke Blankennagel, Jac Jöris,
Ricus van Neerven en Gerard ten Thije

Penningmeester:

Bert de Lau,
Beatrixlaan 9, 5711 AM Someren. tel. 493137.
Rek.nr. 14.80.77.897.

Gezinsabonnementen: HKK “De Vonder” € 30,00 per jaar.
Opgeven bij het secretariaat of het Heemhuis,
Molenstraat 10 te 5711 EW Someren

ISSN 1387-2079

INHOUD

Van de redactie	pag. 3
Vijf bewogen jaren rondom ons Missiehuis deel 8	pag. 4
Bisdomblad ter ziele, nieuwe kansen	pag. 8
Draaien voor de prins	pag. 10
Te voet dur Aasten deel 15	pag. 11
Over namen gesproken	pag. 15
De vondsten aan de Hooghoefweg in Someren	pag. 19
Het "Lancastermonument" in De Berken te Asten.	pag. 27
Oud Goud	pag. 30
De schietberg bij het Beuven en Starven	pag. 31

foto: uit de verzameling Adrie Mennen

Van de redactie

Voor U ligt het eerste nummer van de 19e jaargang van De Vonder. Het ligt in de bedoeling dat dit tevens het laatste nummer is dat in het U bekende A5 formaat zal verschijnen. Wij zijn veel dank verschuldigd aan Willem van den Bosch die vele jaren het printen en vergaren van het blad voor zijn rekening heeft genomen. Maar voor één persoon is dit dagen werk en daarom is op verzoek van Willem besloten om naar een andere manier van drukken van De Vonder om te zien.

Redactie en bestuur van De Vonder hebben er, na verschillende opties te hebben overwogen, voor gekozen om het blad te laten drukken bij Editoo. Dit gebeurt op A4 formaat en deels in kleur. Voor ons is het een hele omschakeling omdat de artikelen door ons rechtstreeks via internet bij Editoo worden aangeleverd en moeten worden geplaatst in een bepaalde structuur. We hopen U op deze wijze een nog mooier blad te kunnen bieden.

In dit nummer kunt U nog genieten van de belevenissen van Zr. Juliana in de laatste dagen van de oorlog. Voorlopig is dit het laatste deel.

In *Over namen gesproken* wordt door Jaques van der Velden de familienaam Hoefnagels onder de loep genomen en Cees Verhagen neemt ons mee naar de Hooghoefweg in Someren.

Wij vervolgen natuurlijk onze voettocht door Asten en wandelen langs de Aa naar het Lancastermonument.

Tenslotte vraagt Willem van den Bosch zich af hoe oud de schietberg bij het Starven is en wat daar verder over bekend is.

Veel leesplezier.

Vijf bewogen jaren rondom ons Missiehuis.

deel 8

Ama Nesciri (zr Juliana zaliger) vervolgde haar oorlogsverhaal in dagboekvorm. Onder het devies Ad majorem Dei gloriam, tot meerdere eer van God. Niet de oorlog natuurlijk maar wel haar verslag!

Hier ben ik naar Heeze gestuurd voor een maand. ter verontschuldiging van het schrift: ik zat op een oude kachel -die niet aan was natuurlijk- in de kelder te schrijven, met 't schrift op mijn knieën. Het ding was nogal hoog zodat m'n voeten niet aan de grond kwamen en ik moest er om de haverklap af en op om 't personeel van het washuis door te laten, dat gezamenlijk z'n bivak had opgeslagen in 't gangetje naast de verwarmingsketel. Naast me stond nog een ton met haver erin, geloof ik, of kippenvoer. Daar had ik ook op gezeten, maar het deksel was onder me bezweken onder dof gekraak en tot groot plezier van de omstanders.

Heeze. Ervaringen.

Donderdag 19 oktober 1944.

Een sombere herfstmorgen. We zijn allen pessimistisch gestemd, behalve Zr. Magdalena, die 't oorlogsrumoer vannacht niet heeft gehoord. We hebben weer liggen luisteren in bed, als bange hazen, die tussen 't huilen van wind en regen de honden horen blaffen in de verte. Oorlogswerk schijnt toch bij voorkeur nachtwerk te zijn. Vliegmachines, afweergeschut, 't dreunen van de grond, als vielen in de verte bommen, 't voorbij rammelen van tanks en wagens, dat alles is niet slaapverwekkend.

Aan het ontbijt komen de veronderstellingen los. Zouden de Duitsers aan het proberen zijn de corridor te doorbreken? Zouden ze Eindhoven voor de zoveelste keer gebombardeerd hebben, of Tilburg hebben teruggenomen? Of zouden de Engelsen hier of daar weer ingegraven tanks ontdekt hebben en een troep verwoed vechtende Duitsers aan 't inpikken zijn? Dat alles, en meer nog, zweefde je voor de geest en

droeg er 't zijne toe bij om je terneergedrukt te doen zwijgen en vurig naar den vrede te doen verzuchten.

Onze Liesselse patiënten maken 't goed, behalve de kleinste, Louiske. hij heeft gisteren geweldig uit zijn been gebloed en in allerijl is de Engelse dokter gehaald. Die heeft hem zorgvuldig verbonden. Maar van nacht is het opnieuw begonnen en hij ziet er erg ziek uit.

Vrijdag 20 oktober.

Onze dagen in Heeze snellen vlug voorbij. We zijn gisteravond weer even op ziekenbezoek geweest bij de Tommies. De dokter zelf hield ons gezelschap op onze tocht langs de brancards. Verder niet veel nieuws, behalve de leuke verhalen van Zr. Baptista uit haar Tilburgse tijd. Omdat ze zo typerend zijn voor de tijd die wij nu achter de rug hebben, wil ik er wat van op tekenen.

Het was dus in de tijd dat Zr. Baptista met Zr. Francina in 't Tilburgse ziekenhuis voor de kraamverpleging studeerde. Een groot deel van het ziekenhuis was ingenomen door de Duitsers en tot lazaret gemaakt. En niet alleen tot lazaret, zoals de Duitsers dat in hun regime geoorloofd achten.

In dien tijd kwam ook de beweging op, die we onderons de “doktersbeweging” noemen. Het naadje van die kous is nogal ingewikkeld, maar ik geloof dat de kern van de zaak hier op neer kwam: alle dokters moesten een stuk ondertekenen, waarin ze verklaarden te handelen volgens de Duitse beginselen - die lijnrecht tegen de Christelijke begrippen staan - , en wie niet tekende werd eenvoudig opgehaald met alle beklende gevolgen: concentratiekamp, mishandeling, dood!

Onze dokters toonden wie ze waren! Niemand, of zo goed als niemand tekende. Gevolg: gevangenneming, nachtelijke huiszoekingen, dreigementen! En niet 't minste: onderduiken!

Zo ook de hele medische staf van Tilburg. Alles dook onder! 'n Hele nieuwe regeling van de seinen werd ingevoerd. Alle verplegers en verpleegsters wisten: als er zoveel keer geseind wordt, moeten alle dokters gewaarschuwd worden en ogenblikkelijk verdwijnen. Want de dokters deden stillekes toch zoveel als mogelijk en noodzakelijk was voor de patiënten, hun werk in het ziekenhuis.

Op een goeie morgen kwamen er twee heren vragen om dokter die en die. “Op de operatiekamer”, antwoordde de portierster zonder ergens erg in te hebben. Maar nauwelijks had ze dit gezegd, of ze vermoedde onraad. De dokter op de operatiezaal werd gewaarschuwd, toen hij midden in een zware buikoperatie zat. De patiënt moest blijven liggen en de dokter werd door een zuster in de kast gestopt, waarvan de sleutels ‘vermist’ waren. Een paar andere dokters waren in het laboratorium en kropen in de desinfectieven. De witte jassen gaven ze aan de tuinman die ze onder een kruiwagen mest begroef. Nóg anderen zaten in de kelder of lagen als patiënt op een of andere zaal in bed. De NSB'ers zochten ondertussen tevergeefs hun slachtoffers. Eindelijk meende een hunner er een te ontdekken in de schilder die met een wit pakje aan op een afdeling aan het schilderen was. Hier liep hij ook weer een blauwtje, want de schilder lachte hem vierkant uit en bewees direct dat hij maar een doodgewone verver en géén dokter was.

Datzelfde spelletje zou zich zonder grote gevaren dikwijls hebben kunnen herhalen, als.... er geen pro-Duitse lekenverpleegster geweest was. Op een keer dat één van de dokters weer uit zijn verborgenheid te voorschijn kwam, vroeg ze met een vals lachje: “Zo, dokter, is het spelletje weer uit?” Daarmee had ze zichzelf verraden en nu wist men voor wie

men zich in acht moest nemen. Maar wat te doen? De overste kon haar niet ontslaan, dat was te gevaarlijk met het oog op de Duitsers. Maar de rest van de lekenverpleegsters die vurig Oranjegezind was, op één na die ook nog met de Duitsers heulde, namen het op zich, om haar met “doeltreffende” middelen het huis uit te werken.

De eerste morgen dat de vijandelijkheden geopend werden vond de landverraadster in haar kast in plaats van haar schort, 'n bundel witte flarden. Ogenschijnlijk kalm ging ze alle flarden aaneen zitten naaien, Toen ze een poosje later op haar kamer wilde gaan vond ze de deur op slot. Na lang zoeken kwam ze er in met een vreemde sleutel. Maar wat vond ze? De hele kamer stond op z'n kop. Allerlei rommel, bezems en dweilen, en wat men voor onappetitelijks uit kan denken, was op haar kamer geborgen. Toen ze na veel zwoegen haar kamer op orde had en wou gaan koffiedrinken bleek dat alles al weg was. “Ja, 't was wat vroeger vandaag. Wist u het niet? Was afgesproken! Ze moest het zonder koffie stellen. 's Middags aan tafel het zelfde liedje: de soep werd rondgedeeld en naar de keuken teruggebracht; zij was vergeten. “Och, jammer, de soep is al weg!” Dan zou ze maar aardappels en groenten nemen. “Geef die aardappels eens door! Groenten doorgeven!” Het

werd doorgegeven, maar de andere kant uit. Tenslotte moest ze zelf opstaan en zich wat eten te gaan zoeken. Zo verliepen de maaltijden in de verpleegsterskamer. Als ze 's avonds een keer in bed wilde stappen vond ze haar hele bed kletsnat! Proficiat!

Zo ging het door enige dagen door! Ja, ze was taai! Nu eens vond ze van haar kleren alle naden losgetornd, of ze dicht genaaid, waar ze open moesten zijn. Dan weer op alle mogelijke manieren tegengewerkt. Toen kwam er een kleine ommekeer in de posities op het slagveld. De andere vriendin der Duitsers begon het voor haar op te nemen. 't Werd gevaarlijk voor de Oranjeklanten. Ze moesten onderduiken, de aanvoerders tenminste. Maar de strijd bleef voortduren. Eindelijk kreeg ze het toch te kwaad en nam haar ontslag. Haar afscheid werd met gejuich begroet. Zelfs de dokters, die het beneden zich hadden geacht, om zich met de zaak te bemoeien, gaven haar nu met opgelucht hart een groot kruis achterna. Nu konden ze weer wat geruster in het ziekenhuis rondlopen.

Nog veel meer was er te vertellen uit die onderduikerstijd, maar ik denk dat we er later nog genoeg van zullen horen!

Bisdomblad ter ziele, nieuwe kansen

Ik ben in een on-Brabants land geboren, maar kan desondanks de pijn wel meevoelen die het verdwijnen van het Bisdomblad bij sommigen heeft teweeggebracht. Het is maar een soort fantoompijn, het gaat eigenlijk niet om dit blad maar eerder om zijn voorganger de Sint Jansklokken.

Het blad is 90 jaar oud, in 1922 opgezet door de legendarische Mgr. Diepen. Die er overigens geen vliegende start aan gaf, er waren slecht 1200 abonnees. Pas in de oorlog steeg het aantal lezers, omdat het papier te duur werd voor de parochiebladen en de Sint Jansklokken de berichtgeving mocht overnemen, het was toen nog een weekblad. Maar de gelovigen hadden nog een aparte band met de St. Jansklokken omdat Mgr. Royackers in het concentratiekamp Dachau werd geïnterneerd na het schrijven van een artikel tegen het Naziregime in de Sint Jansklokken.

In 1972 werd het onder redactie van Harry Beex, een maandblad, het weekblad werd te duur. Onder de weinig originele naam Bisdomblad. Door ontkerkelijking, vergrijzing en de opkomst van “digitale media” kon het maandblad zich niet meer handhaven. In januari 2013 werd het laatste Bisdomblad uitgebracht. Voor bisschop Hurkmans en vele anderen ”met pijn in het hart”. Weer een stukje verleden afgesloten. Mgr. Hurkmans zoekt een andere mogelijkheid voor schriftelijk contact en kan daarbij aansluiting zoeken bij een minder doodlopend spoor. Vroeger hadden we de Sint Jansklokken om ons door de hiërarchie te laten leiden, later het Bisdomblad, dat nu om financiële redenen niet meer verschijnt, maar misschien ook wel omdat het blad zijn tijd gehad heeft. Maar juist omdat het zijn tijd gehad heeft willen we de ontwikkelingen van dit blad even memoreren. De duizenden Astenaren die vroeger de Sint Jansklokken hebben horen luiden mogen toch wel weten waar de klepel is gebleven.

Gerard ten Thije

Draaien voor de prins

Enkele carnavalsverenigingen in onze regio bestaan al 50 jaar of meer. Wiro van Heugten en Geert van Stekelenburg hielden op 1 november 2011 een goed bezochte lezing over molens.

De vraag was wie het eerst de uitdrukking gebruikte "draaien voor de prins" en wat zou het betekenen?

Molenaars gebruikten deze uitdrukking voor het eerst. Hiermee bedoelen ze het draaien van een molen zonder dat er gemalen wordt of gepompt. Molens moeten immers in goede staat gehouden worden en daarom moeten ze regelmatig draaien zelfs als er niets te malen valt. Het begrip dateert al uit de 80 jarige oorlog (1568-1648). Spanjaarden probeerden vaak een stad of dorp uit te hongeren. De bewoners lieten dan de korenmolens gewoon draaien, ook als er geen graan meer te malen viel. Men wilde kost wat kost de indruk wekken dat er nog eten genoeg was in de stad. Men hoopte daardoor de vijand te ontmoedigen, zodat deze het beleg zou opgeven.

Te voet dur Aasten (deel 15)

Verteld door **Piet Feijen**.

In de jaren 80 van de vorige eeuw wandelden leden van de Bond voor Ouderen onder leiding van hun voorzitter Piet Feijen, door Asten. Zij maakten een overzicht van Asten van ongeveer 1920 tot 1985. Velen van u zullen zich de mensen, hun beroepen en hun eigenaardigheden nog wel herinneren. Ook de behuizingen en straten van die tijd. Al is het nog niet zo lang geleden, er ligt hier misschien een taak tot navolging zodat ook het nageslacht aansluiting kan vinden met het huidige Asten. Van wat verloren ging en er bij kwam.

Ze hân afgesproken, um op Twidde Kerstdag wir bijin te kommen, mer Toon van Narus-ome hâ van Pirke's vrouw geheurd, dè dè fist dizze keer nie durging en um trubbel te vurkommen hân ze toen gauw besloten, dè 't de lèeste zondag van Januari zou worren.

coiffeur Warnar foto: uit de verzameling van Chris Warnar

Ze waren allemaol blij toen ze wir bijin waren en Jan Vaalman stond ze bij Pietje Leenen (Nu Eeuwig Leven) al op te wàachten.

Pietje Leenen hi 'ne winkel in koloniale waren, tabak, sigaren en hij hi ôk 'ne steenkolenhandel. Zoon Hendrik was meester Leenen en zoon Antoon d'n irste electiciën, en 'ne goeie, die nô Limburg is vertrokken. (Heel lang heeft hier iemand van de fam. Leenen gewoond). Hier langs wônt Toon "de zwarte van Empel, die handelt in stoffen en gi mi de pak d'n boer op. Dan barbier Warnar (nu W.D.stoffen en Texoprint), Hannes en Bert "de Snijder" Linden, klirmakers, en zowel in de muziek (bij St.Cecilia) as bij 't toneel (St.Paulus) stön ze hun meneke.(Nu familie Boot). In het snoepwinkeltje van Simöneskes kommen de keinder vur hunne zondags cent snoep kopen (later verhuisde deze naar Sterksel, nu is er de firma Strik). De schoenwinkel van Nardje Hoefnagels is hier. (Later werd hij burgemeester van Sas van Gent en woonde er slager Thieu Lammers, Toon Verdijseldonk, rijwielen en nu is er A.B.N.

Prins Bernhardstraat

Bakkerij met winkel werd later van Toontje en Doortje van Bussel. Nu is er IKAR-Keukens en kapsalon Caroline).

En hier is het derde Hotel van Asten, "De Keulse Poort" van de fam.Snijders. Café "De Zaan mi smederij van Brozie Bakens is ellie wel bekèènd um z'n "Bik-Hamers" um meulensteen te schèèrpen. (Nu nog café "De zwaan" van Jan van Hoek). We gaon nô d'n overkant en stôn vur 't Raodhuis, gebouwd umstreeks 1840.

Burgemister Wijnen is vanaf 1910 onze burgemister en hij is geboren in St-Oedenrode.

(Het huidige gemeentehuis dateert van 1940 en staat op de zelfde plaats).

Daor is de drukkerij en boekbinderij van P.J.Schriks.

(Later manufakturen "De Kleine Winst" Mina Eijsbouts en ook nog

foto: gemeentehuis 1801 – 1939/1940

schoenmaker Toon Sprenkels). En dan 't café en schildersbedrijf van Hub Knaapen, die getrouwd is mi Johanna Haar uit Uden. Hermenie St. Cecilia is hier thuis, mer ôk Liederentafel "'t Rozenknôpke". Achter dè muurke hier zijn de schietbanen van de "Batavieren". Hub blaost ôk z'n partij bij de hermenie en op het zangkoor zingt ie iederendag. (Met de bouw van het nieuwe huis met winkel kwamen de schietbanen te

vervallen. Inmiddels is alles weg). Over de auw school zal ik volgende keer vertellen.

Het is prima Jan, zi Pirke. Wij gaon nô huis, want we hebben nog wâ goe te maken. Mi vastelaovondmert zien we elkaar toch wir.

Paosen viel di jaor in de maond Mert en Vastelaovond in begin van Fibbrewarri, zo dè "Sinte Petermert" zô vruug was as 't kon. Tot half December was 't 'n zachte open winterke geweest, mer mi de nèèij maon; (De Maan heeft niets met het weer te maken) begon 't inins te viezen dè 't krakte en zo vlug, dè 't veul mensen verraste, vural de boeren. Mi ter host werden de erpel en de mangelwortelen gestopt, d'r werd zoveul meugelijk gröèn geplukt en op de schuurherd gestoten en alles werd zo goe meugelijk dèècht gestopt. Nô 'n par dagen sneuwde 't ôk nog flink en daor waren de boeren wir blij mi, want dè was goe vur 't wintergraan en dan was straks ôk de winter irder uit de grond en kon 't lente werk beginnen. Er werd wâ gedorst en er werden scheuf gemaakt, want "Tien den Dekker" was al op veul plâtsen besproken zo gauw 't weer afgang.

Er werd hier en daor nog geslacht, de rômmen moest gelivverd worren en d'r moest nô de mulder worren gegaon. Er waren zô wâ vier kerst-dagen geweest, want derde kerstdag was 's-zotterdigs. Pirke zi latter, dè tie 't in huis zô mèùg was geweest, dè tie van èrremoeij de bossen was ingegao um de wierrook wô kwijt te raken.

't Zal ôk nog wel 'n aander reeij gehad hebben, zi Toon van Narus-ome, en gè moet nergens mi spotten.

Mi Stinte Peter mert was 't nog hard winter. 't Wèèijde fel uit het noorden en 't was zô bijtend kààuw dè 'r gin baggen of groot vee was ângevoerd. De café's din toch goei zake, want er was veul jong-volk op de been. Want hard winter of nie, d'n huur penning hân ze ontvangen en dôr werd op gedronken.

Ons gezelschap hâ elkaar getroffen bij Piet van Bussel op de mert. Dör was hil wâ te vertellen, want 't was 'n hil hort gelèjen dè ze bij elkaar waren geweest. Graard van Graarden Hannes vroeg of iemand Jan Vaalman nog hâ gesproken.

"Nie dè ik weet zi Pirke, mer as ge over de duuvel spricht dan....

En wie kwam er binnen ? Jawel, Jan Vaalman en Jan d'n Brouwer (Eijsbouts). D'r werd wâ plats gemaakt en ze kwamen bij 't gezelschap zitten.

Vur zo'n schôn toffel volk geef ik twee rondjes, zi Jan d'n Brouwer. En ik, Jan Vaalman, geef er twee um dè ik mi kerstmis en mi Nieuwjaor van Pirke's zo'n aardige attentie heb ontvangen.

Ginne praot over maken, zi Pirke, mer 't was wel namens 't hil gezelschap. Vur dè de vier rondjes er waren geweest, wist iedereen dè 't mi kerstmis n'n haas en mi ààuwjaor 'n knijntje was geweest.

't Sprikt dè t'r toen nog meer rondjes kwamen. Ze raken d'n tel kwijt, mer er werd wel afgesproken, op vurstel van Jan Vaalman, um op Vastelaovondmôndag in 't café van Piet Hoefnagels bijin te kommen. Toen ze nô huis gingen, zi iedereen dè 't laang zô kààuw nie mer was. Dè kumt, zi Jan d'n Brouwer, um dè kààuw Aastens bier, wèerm bloed zet. En dè bleek, want 't werd Paosen vur dè ze de potstal konden afvaren.

Wordt vervolgd

Over namen gesproken

In het **Erfgoedpunt Peel** in het Klok en Peel museum Asten worden door mij sessies *Over namen* gehouden. Namen hebben mijn bijzondere interesse. Stamboomonderzoek heeft mij geïnspireerd om uit te zoeken hoe namen ontstaan. Het verklaren van namen is daarna uitgegroeid tot een hobby. Veel genealogen zullen deze passie voor namen herkennen. Veel vreemde voor- en familienamen kom je tegenwoordig overal tegen. Veel grootouders zijn ondertussen al lang over de teleurstelling heen dat hun kleinkinderen niet naar hen vernoemd zijn. Maar als u behoefte heeft om meer over namen te weten te komen, dan bent u natuurlijk van harte welkom bij zo'n sessie *Over namen*.

Tijdens de afgelopen sessies brachten enthousiaste aanwezigen steevast naar voren dat hier meer ruchtbaarheid aan zou moeten worden gegeven. Mij werd aangeraden om een verhaaltje voor De Vonder en de Luidklok te schrijven. Bij de laatste sessie was ook Toon Hoefnagels aanwezig. Met veel belangstelling had ik Toon's artikel in De Vonder al gelezen. Vooral de intrigerende titel '**Opa wordt 800**' zette mij aan het denken, omdat ik nog in de veronderstelling leefde dat zo'n hoge leeftijd na de zondvloed nooit meer was voorgekomen. Hiermee komt opa op één lijn te staan met Adam, Methusalem, Noach en nog een paar

anderen. Toon vertelt hierin dat zijn stam in 1492 vanuit Gemert naar Asten en wat later naar Someren is gekomen. De inventaris van het archief van de gemeente Gemert bevat een lijst met schepenen waarin ene Gerit Hoefnagel (ambtsperiode 1476 – 1477) voorkomt. Dat moet dan wel die ene *Gherith Hoeffnaeghel* zijn waarover meester Van Asten met stelligheid schrijft dat hij in 1492 naar Asten is gekomen en waarvan alle huidige Astense Hoefnagelsen afstammen. Een geslacht van bestuurders en molenaars, een familie met aanzien dus. Het lijkt mij een goed idee om deze oude familienaam als voorbeeld te gebruiken in mijn verhaaltje.

Gezicht op de school en de koekfabriek "De Drie Kronen" vanuit de Kleine Marktstraat. In mijn sessies over namen volg ik in hoofdlijnen de methode van het Meertens Instituut. Hiermee zijn de meeste namen te analyseren en te verklaren. Dit instrument geeft voor de naam Hoefnagels als verklaring *beroepsbijnaam voor de hoefsmid* met het kenmerk *metonymische beroepsnaam* en de specifieke component *s*. Metonymische beroepsnamen zijn namen die verwijzen naar de producten, die door de eerste

naamdragers werden vervaardigd. Dat betekent in het kort, dat een van de voorvaderen bekend stond als hoefnagelsmid. Hij smeedde hoefnagels.

Met *hoef* 'hoornig deel van de voet' en *nagel* 'hoornlaagje op teen of vinger' werd binnen de Europese talen oorspronkelijk alleen dit hoornachtige materiaal bedoeld. In de Germaanse talen echter heeft *nagel* ook de betekenis van *spijker* gekregen. De oudste vermelding van dit type naam is een beroepsbijnaam uit 1198. Een Latijns document uit dat jaar vermeldt: *Jo cognomine Nagel* 'Jo, bijgenaamd Nagel'. Een *nagelsmid* die allerhande soorten nagels maakte en als daar behoefte aan was ook hoefnagels naar ik mag aannemen. Daarom kan Hoefnagels ook beschouwd worden als een variant (specialisatie) van de naam *Nagel*.

In Asten stond vroeger dicht bij de jongensschool de koekfabriek "De Drie Kronen". De geur van vers gebakken koek zal de schooljeugd naar koek hebben doen snakken en zal de fabrikant Jean Hoefnagels de bijnaam 'Sjang Koek' hebben bezorgd.

De koekwagens van 'Sjang Koek', Fa. J. Hoefnagels - Jaspers.

Zijn voormalige woonhuis is nog steeds te vinden op adres Heesakkerweg 32. Nu is daar Meubelmakerij Bert de Groot gevestigd. Een tekening van deze in 1934 gebouwde woning is te vinden op de site van De Vonder onder 'De archieven-Monumenten-Heesakkerweg 32'. Koek is overigens vooral in Zuid-Holland een veel voorkomende familienaam. Koek, Nagel en Hoefnagel zijn dus allemaal voorbeelden van metonymische beroepsnamen. En blijkbaar is deze manier van naamgeven in de volksmond nog steeds niet uitgestorven. Het is wel opletten geblazen bij het verklaren van namen. Zo is een lid van een Schotse familie Cook 'kok' heel begrijpelijk als Coeck in de boeken terecht gekomen. Hieruit kan later ook de moderne schrijfwijze Koek ontstaan. Ook Nagel kan uit een totaal andere hoek komen. Het is heel goed mogelijk dat in de koloniale tijd een kruidnagelhandelaar in de volksmond Nagel werd genoemd. Het blijft dus wel zaak om historisch onderzoek te plegen bij heemkundekringen en archieven om precies vast te stellen hoe een bepaalde familienaam zich heeft ontwikkeld.

Vóór de invoering van de Burgerlijke Stand treffen we in Asten de volgende schrijfwijzen van de naam Hoefnagels aan: Hoeffnaeghel, Hoeffnagel, Hoefnaegel, Hoefnagel en Hoefnagels. Na de invoering van vaste familienamen door de Burgerlijke Stand (1811) komt alleen nog Hoefnagels voor. Behalve de *s* op het einde is dit verschil vooral het gevolg van de spelling-Siegenbeek (1804). Over namen is veel te vertellen. Namen worden gerekend tot ons cultureel erfgoed en vormen daarom een passend onderwerp voor het Erfgoedpunt Peel.

Tijdens de sessies probeer ik de voor- en familienamen van de aanwezigen te duiden en in een inleiding geef ik informatie, die nodig is om eventueel zelf aan de slag te gaan. Het Erfgoedpunt Peel is open tijdens de openingstijden van het Klok en Peel museum Asten. Het is gratis toegankelijk. Mocht er een bezoek aan het museum aan gekoppeld worden, dan gelden de museumtarieven. Meld u zich in ieder geval bij de balie dan krijgt u daar een bezoekers-batch voor het Erfgoedpunt Peel. Zie voor actueel nieuws over deze en andere activiteiten in het erfgoedpunt op www.rhc-eindhoven.nl of www.museumasten.nl of www.heemkundekringdevonder.nl.

Jacques van der Velden

De vondsten aan de Hooghoefweg in Someren

In april/mei van dit jaar (2012) zijn door Willem van den Bosch en Peter van Bussel enkele vondsten gedaan bij de Hooghoefweg vroeger de Hoogeweg in Someren. Het onderzoek maakte deel uit van de voltooiing van de rondweg tussen de Kerkendijk en de Boerenkamplaan.

De vondsten

Dat waren talrijke vondsten uit de periode van ca. 1200 tot ca. 1800 na Chr. Veel scherven, muntjes en enkele musket/pistool-kogels. Enkele

De long cross die bij de Hogeweg is gevonden.

daarvan, de meest opvallende, waren een geglazuurd spin-klosje, een bronzen gesp, een belletje gebruikt bij de valkenjacht, enkele munten waarvan twee bijzonder waren. Ze werden gevonden op een gelijke diepte in onverstoorde grond, dus kan men aannemen dat de jongste van

deze vondsten de tijd markeert dat ze daar achtergelaten / verloren zijn. De oudste is de Engelse munt, een Long Cross Penny van Henry III uit ca. 1200 (hierover later). Het is nog net te zien dat Henry een scepter in zijn hand heeft.

Kogelbel 1420 -1460

Een kogelbel 1420 -1460 geslagen, gesoldeerd en gedraaid. Het belletje werd gebruikt bij de valkenjacht en zat aan een van de poten van een valk vast.

Een bronzen gesp uit ca. 1525 kan bijv. van een broekriem, leren draagtas (valkenjacht?) of paardentuig kunnen zijn.

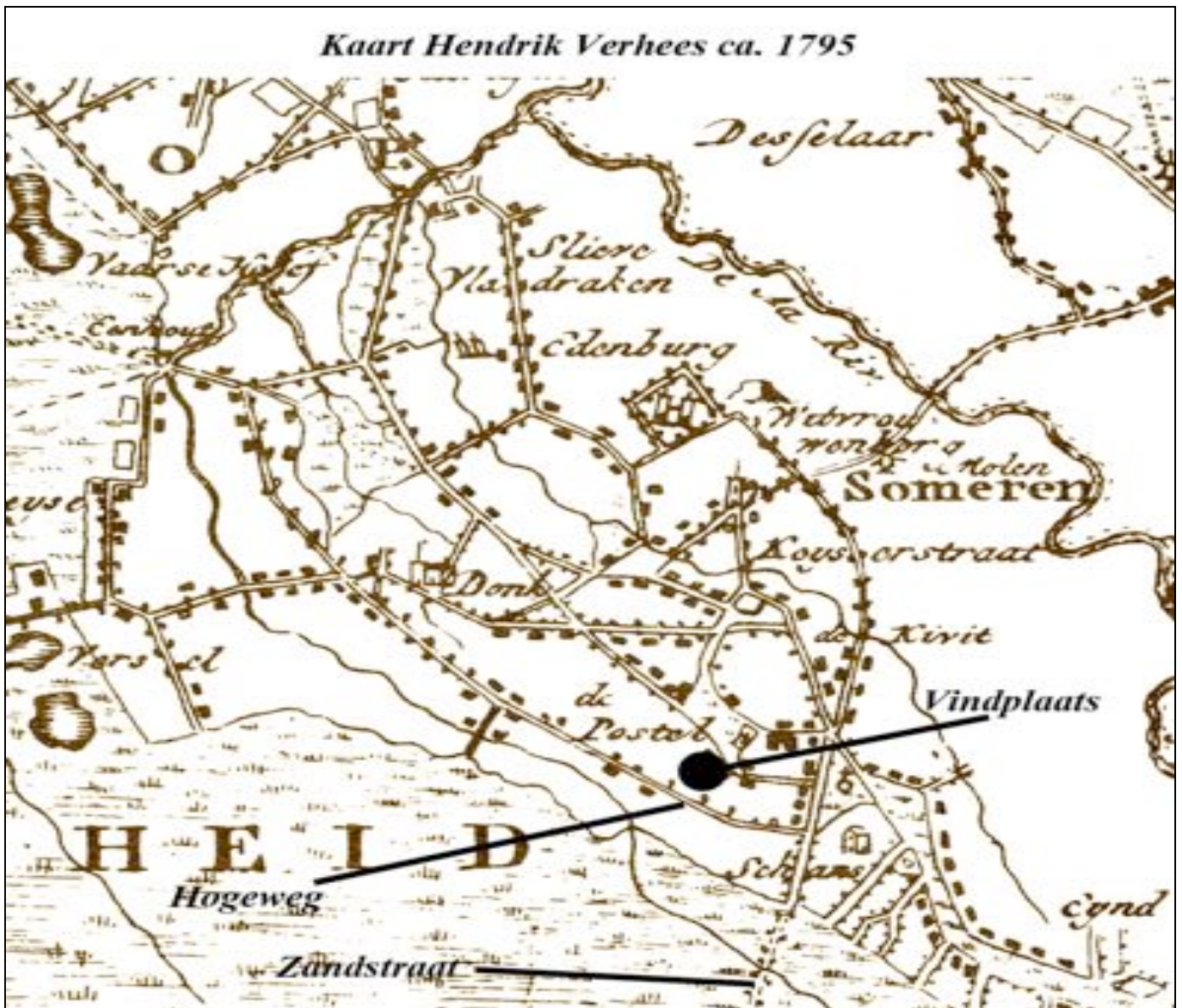
De zilveren Escalin uit ca.1600.

Een munt van ca.1600, een zilveren Escalin of schelling. Deze zilveren munt is waarschijnlijk in Brussel geslagen
Het gebruik van deze vondsten spreekt voor zich.

De vindplaats

Over de vindplaats kan men wat meer zeggen.

Ten noorden van de Hooghoefweg werden de vondsten gedaan. Deze zandweg had hiervoor de naam Hogeweg, daar onder lag de Lage Weg. De Lage Weg komt op toponiemennamen voor. De Hogeweg is wat ingewikkelder. Deze komt zeer veel voor in het oude rechterlijk archief, maar men bedoelt dan de Hogeweg (Hoogenwech) die 'parallel' liep met de Broekstraat en de oude Willekensweg.

Den Willickenswech in Someren langs Jan Goerts zoon van Reest en den Astensen pat 1544.

Rond 1800 waren er twee ‘Hogewegen’ in Someren een in het Noord-oosten en een in het Zuidwesten. Zij begrepsden ongeveer het landbouwareaal van Someren.

Rond 1650 werd de ‘Hoogewech’ in het Zuidwesten Hoelstraet (Hoolstraet, de huidige Hollestraat) genoemd, deze liep naar Vaarsel en ging verder naar de Eindhoutse hoeven en was de doorgaande weg, over de woeste gronden van Strabrecht, naar Heeze en of Mierlo. *Vaarsel is een echte Sel naam en ook zeer oud en werd toen Varsel genoemd zoals men dat nu nog in het dialect zegt.*

De naam Hoogeweg zegt het al, deze weg kon men in vroeger tijden met een beetje geluk zowel 's winters als 's zomers gebruiken. Ook kon men via deze weg naar de Zandstraat /Vlasstraat. De Zandstraat

liep door als Heerbaan naar het zuiden over de Somerense Heide naar de Hutten en zo verder Limburg in. Vanaf het zuiden kon men via de Hoogeweg/ Hoolstraat om het 'dorp' heen richting Heeze of Mierlo. Rechtdoor via de Keizerstraat rechtsom het 'dorp' naar Asten en of Helmond. Deze wegen zullen zeker door voorbijtrekkende handelaren, marskramers, pelgrims, soldaten en voerlui zijn gebruikt.

De Schans, hier vlakbij gelegen, lag voor het verkeer uit het zuiden op een strategische plaats, hoog en droog en men kon het eventuele gevaar (rondtrekkende legers en groepen bandieten) van verre aan zien komen. Zo kon men dan op tijd maatregelen nemen zich te beschermen (verschansen).

De Zandstraat (op kaarten ook wel eens Vla(e)sstraat genoemd.

Zanderige weg (droog en vaak wat hoger gelegen). De Vla(e)sstraat, was de weg naar/om de Vlaes (heideven). De Vlasstraat komt tussen 1500 en 1750 niet voor in mijn inventarisatie van toponiemen, wel de Sandstraet.

Deze omgeving was het zanderig en droog. Een groot hoogteverschil met de “natte” Vla(e)s (en de Lageweg) de Zandstraat en de Schans.

Pachter Antonius Lomans pachter van een huis in Sandstraet, Gerard vd Seijlberch was hiervan de eigenaar, 1583.

In tocht vercopen cijns uit huis in de Sandstraet 1569.

De Keizerstraat- Keijserstraat

De Keizerstraat wordt al in 1350 vernoemd en was de weg naar het oude Duitse Keizerrijk en volgens Aldolf Bach, een toponiem deskundige, lagen alle keizerstraten er in de vroege middeleeuwen, en ver daarvoor. Hij laat het woord prehistorie vallen.

Lant aent Slijven omtrent de Keijzerstraat (RAS 1610).

De Hogeweg/ Hollestraat

Tot de huidige Hollestraat was het een weg die hoog lag, daardoor kon deze een langere tijd gebruikt worden.

Hool= Een soort greppel (sloot) waar het water afgevoerd kon worden (riool), in ons geval werd het water waarschijnlijk naar de kleine Aa afgevoerd.

Aent Slieven in de Hoelstraat (R69f40 1562)

Dat hier op deze handelsrouten de munten, een gesp, een bronzen belletje en het spinklosje gevonden zijn, is niet verwonderlijk.

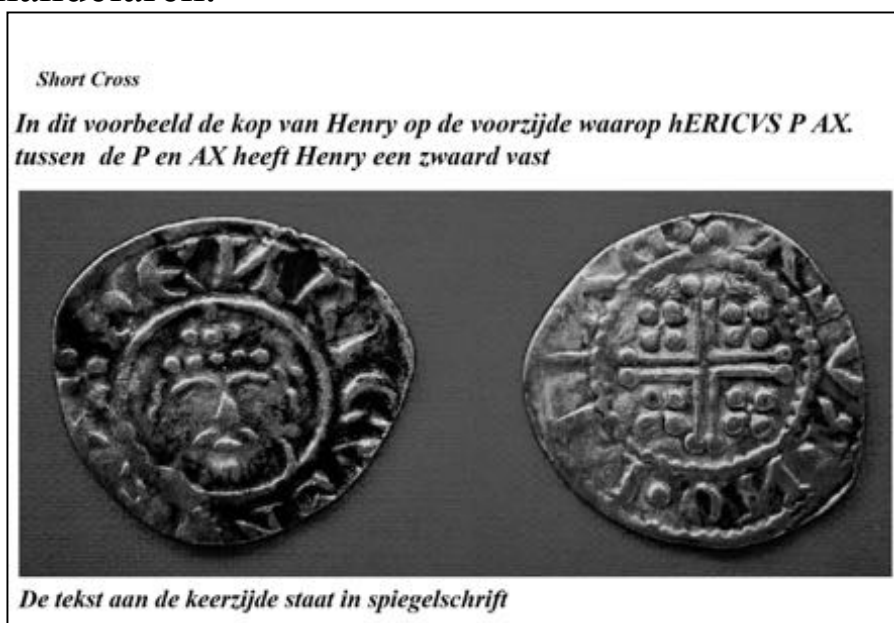
De Long en Short cross

Long Cross. Henry heeft zijn scepter in zijn hand

Zoals gezegd bepaalt de jongste vondst de datum van ‘verlies’. Dat is in ons geval de zilveren Escalin of Schelling. Hoe komt het dat de andere, een munt uit ca. 1200 daarbij terecht is gekomen? De zogenaamde penningen, zoals de Short Cross en onze

gevonden Long Cross waren erg klein. Ze bestaan volledig uit zilver. Ze werden geslagen met een standaard gewicht van 1,43 gram en met een diameter van ongeveer 18 mm. De koning kan zonder en met een scepter zijn afgebeeld. Niet iedereen kon deze munten slaan, enkele steden zoals Bristol, Bury St. Edmund, Canterbury, Oxford, York en Winchester mochten ze slaan. Op de kruiszijde staat in een soort code in welke plaats ze geslagen zijn, vaak ook nog in spiegelschrift. In 1100 -1225 was er in onze streek een periode van welvaart en ook wat later in de 14e tot en met de 15e eeuw was voor handel, kunst en nijverheid een bloeiperiode. De ruilhandel werd in die periode vervangen door de geldhandel. Vooral wol was een groot handelsproduct. De wol van de vele schapen in Someren zal zeker opgekocht zijn door handelaren.

In onze streek zijn vondsten uit deze tijden maar dun gezaaid dus ik ben altijd blij met een munt uit de middeleeuwen.

De zogenaamde penningen, zoals de short en onze gevonden long cross waren erg klein. De waren soms

niet meer dan een centimeter in doorsnee.

De Long Cross Penny's van Henry III van Engeland (1216-1272) circuleerden in het buitenlandse betalingsverkeer en werden gewaardeerd vanwege hun betrouwbaar gewicht en zilveragehalte. Deze munt had zoveel vertrouwen dat hij zeker drie eeuwen als betaalmiddel werd geaccepteerd.

De munt hiervoor de Short Cross Penny had geen lang leven omdat hij zeer slordig werd gehamerd en zo kon men niet goed zien of er langs de rand zilver was verwijderd. Door nu het kruis te verlengen naar de rand van de munt kon men zien of er zilver was afgehaald. Tevens kon

de munt hierdoor makkelijker delen zo dat men een halve penny of een kwart penny kreeg.

Bedenk dat deze kleine munten heel lang het enige betaalmiddel waren, de gouden en grote munten kwamen zelden uitgebreid in omloop. Zoals altijd waren het vooral de politieke verhoudingen, die bepaalden welke munten in omloop waren en hoe lang de handel (wisselaars) ze accepteerden.

De handel en wisselaars

In het begin van de 11e eeuw waren het vooral de bisschoppen van Utrecht en Luik die het muntrecht verkregen. Dit waren dus de eerste muntheren. Na een 'muntarme' 12e eeuw was er een opbloei in de 13e. De Engelse penny's zoals onze Long Cross worden regelmatig gevonden in Nederland en België. De handelsrelaties in de 14e eeuw, vooral de wolhandel, zorgden ervoor dat dit zilver hier ging circuleren, vooral van voornoemde Henry III en zijn zoon Edward I. Aangezien alleen het gewicht van belang was voor de waarde van een zilveren munt, werden deze "Sterlings" gewoon geaccepteerd, bijvoorbeeld voor 2 kleinere Hollandse penningen. Zoals gezegd de geldhandel bloeide, wisselaars hadden het druk in de steden. De leestafelhouder (soort banken) en wisselaars waren vaak in handen van Italianen (Lombarden).

De wisselaars waren in dienst van de vorstelijke muntpolitie. Zij moesten alle minderwaardige munten, valse en te lichte munten die werden aangeboden, aanpassen door deze te verknippen, te vernietigen en het muntmetaal aan de vorstelijke muntateliers te leveren. Bij de uitrusting van een wisselaar behoorde een weegschaal met de nodige munt (ijk) gewichtjes, een schaar en een bord met de officiële koers. Meestal zat de wisselaar dicht bij de plaats waar handel werd gedreven, zoals in de lakenhal en havens waar de handel werd aangeboden zoals in 's-Hertogenbosch, Maastricht, Brussel, Brugge, Gent en Antwerpen.

Hendrik III van Engeland

Ik citeer even wat historische achtergronden bij deze koning:

"Hendrik III van Engeland werd geboren in Winchester, Hampshire, op 1 oktober 1207 als oudste zoon van koning Jan zonder Land en Isabella van Angoulême. Na diens dood volgde hij zijn vader op de Engelse troon op, waarmee het Huis Anjou of Plantagenet werd voortgezet. Hendrik III werd gekroond in de Gloucester kathedraal op 28 oktober 1216 en bijna vier jaar later nog eens in de Westminster Abbey op 17 mei 1220.

Ook de regeringsperiode van deze Hendrik werd gekenmerkt door veel strijd. In 1216/1217 moest hij zijn gezag verdedigen tegen de latere Franse koning Lodewijk VIII. Hij omringde zich met buitenlandse adviseurs, die naar Engeland kwamen in verband met zijn huwelijk met Eleonora van Provence. Zij was een dochter van graaf Raymon Berengar IV van Provence.

Het paar kreeg circa negen kinderen. Onder hen:

Eduard I van Engeland (1239–1307)

Margaretha (1240–1275), huwde met koning Alexander III van Schotland

Beatrix (1242–1275), huwde met hertog Jan II van Bretagne

Edmund van Lancaster (1245–1296)

Catharina (1253–1257).

Daar Hendrik pas negen jaar was toen hij de troon erfde was zijn regering niet erg effectief en werd vanaf zijn meerderjarigheid tamelijk extravagant onder invloed van vrienden en familieleden. Henry raakte de zeggingsmacht over Wales kwijt. Hij werd de enige Engelse koning

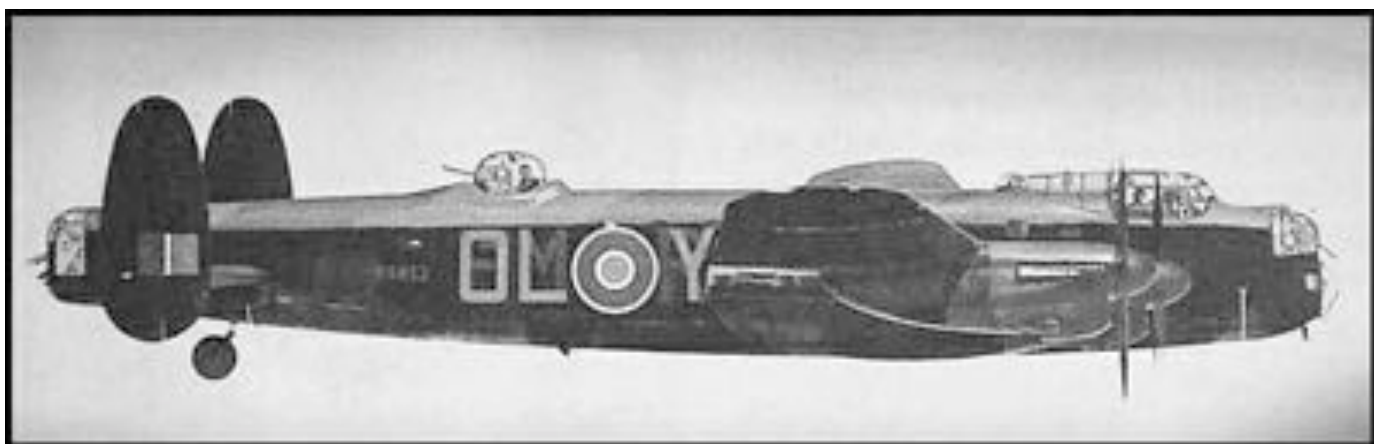
die werd verslagen door een Franse koning, waarmee hij ook de gebieden Poitou en Anjou verspeelde. Dit waren kostbare aangelegenheden voor hem, want hij werd nu gedwongen om voor geld aan te kloppen bij de onder hem gestelde adel."

2012 Cees Verhagen

Beschrijving van het “Lancastermonument” in De Berken te Asten.

Zeer verassend is het, wanneer je bij het volgen van een uitgezette wandeling langs het mooi meanderende riviertje de Aa, plotseling uitkomt bij een monument, dat verscholen ligt in de rustieke omgeving van het Aadal. Je wordt als wandelaar meegenomen in de sfeer van dat moment om midden in de natuur stil te staan bij de rampzalige gebeurtenis in 1944.

In de nacht van 26/27 april stortte daar in De Berken bij de Aa een Lancaster ND 873 neer, waarbij alle zeven bemanningsleden om het leven kwamen. In het boek “Nachtvlucht over De Peel, uitgegeven in 2009, vertelt auteur Theo van de Mortel uit Deurne het verhaal van de zeven bemanningsleden, zes Britten en een Canadees. Het vliegtuig had zich diep in de grond geboord midden in een bochtig stuk (een “wiel”) van de Aa. Het duurde dan ook enkele dagen voordat de slachtoffers uit de wrakstukken waren gehaald en de resten van het vliegtuig waren geborgen.

Een monument precies op de plek, waar het Engelse vliegtuig is neergestort, versterkt het gevoel van bewondering en respect voor de gevallen. Op een grafsteen zijn hun namen gegraveerd en daarbij is de helft van de originele vliegtuigband geplaatst met daarbij een prachtig gedicht over de Lancastercrash. Op een paneel wordt verder uitleg gegeven over wat er in die nacht van 26/27 april gebeurd is.

In juni 2006 werd op initiatief van Jan Berkers het monument geplaatst. Hieraan werd via de pers ook aandacht besteed. In samenwerking met zijn broers en ook Martien Klaus werd sindsdien gezorgd voor onderhoud, maar altijd zodanig dat het monument bleef passen in de bijzondere omgeving van het Aadal.

Als gevolg van naspeuringen door Theo van de Mortel werden intussen contacten gelegd met familieleden van de bemanning. Steeds meer raakte bekend van de achtergronden van de crash en een logisch gevolg was dat vanuit Engeland de aandrang steeds groter werd om de plaats, waar het vliegtuig neergestort is, te bezoeken. In maart 2007 bezocht Ann Spencer - Nicholls met haar man de plaats waar de Lancaster neergestort is en waar haar vader, die captain was van het toestel, samen met de andere bemanningsleden om het leven kwam. Het was een zeer emotioneel moment. Zo bezocht ook de heer John McKay met zijn vrouw al twee keer de sterfplaats van zijn oudste broer en legden familieleden van het bemanningslid A. Shiels bloemen bij het monument. Op 27 april 2007, precies 63 jaren na dato, werd bij het monument een zeer stemmige herdenkingsbijeenkomst gehouden in aanwezigheid van een aantal familieleden uit Schotland en Engeland.

Op maandagmiddag 4 mei 2009 kwam een Lancaster van de RAF in een flypast eer betuigen aan de zeven bemanningsleden die hier in april 1944 om het leven kwamen. Onder de vele toeschouwers nu ook weer familieleden van de bemanning. Zij woonden toen ook de dodenherdenking in Asten bij op 4 mei, waarbij extra aandacht werd besteed aan het monument in De Berken en de Schotse en Engelse gasten door de Astense burgemeester uitdrukkelijk werden toegesproken. De belangstelling voor het monument is sindsdien niet stil gevallen. Integendeel. Het is een komen en gaan van belangstellenden uit binnen- en buitenland.

Alle redenen voor de herdenkingsgroep onder leiding van Jan Berkers om het monument in goede staat te houden en de herinnering door te geven aan de kinderen, zodat het monument voor de toekomst behouden kan blijven en ook een speciale plaats blijft innemen als onderdeel van een natuurwandeling langs de Aa.

Oud Goud

Zuidwillemsvaart.

Dond. 12 sept. 1889

Asten. Woensdag is aan Leonardus van Heugten, fabrieksarbeider, 43 jaar, aan de voordeur eener herberg een slag met een stoel tegen den buik toegebracht, tengevolge waarvan hij vrijdagmorgen is overleden. De vermoedelijke dader L.M.H., smid oud 23 jaar is aangehouden om ter beschikking te worden gesteld van den officier van justitie te Roermond.

Zat. 2 nov. 1889

Asten. Voor de rechtbank te Roermond stond dinsdag terecht H., alhier beschuldigd van manslag, gepleegd op v. H. aldaar. Twintig getuigen, waaronder drie geneesheren als deskundigen, werden gehoord. Het openbaar ministerie, mr. Ranitz, eischten eene gevangenisstraf van 2 jaren, uitspraak over 8 dagen.

Dond. 7 nov. 1889

Asten. L.H. uit deze gemeente werd dinsdag door de rechtbank te Roermond veroordeeld tot 8 maanden gevangenisstraf, wegens mishandeling den dood tengevolge hebbende, gepleegd op v. H. alhier.

Zat. 7 dec. 1889

Asten. Gisteren heeft het gerechtshof te s'Bosch uitspraak gedaan tegen: L.M.H., oud 23 jaren smid, geboren en woonende alhier, appellant van een vonnis der rechtbank te Roermond: dat vonnis is bevestigd wat de schuldigverklaring en kwalificatie betreft, doch ten aanzien der opgelegde gevangenisstraf vernietigd: het hof heeft aangenomen, dat de beklaagde klaarblijkelijk bij het toebrengen van den slag, welke alleen in de noodlottige gevolgen van zoveel beduidenis was, het opzet niet had om zwaar letsel teweeg te brengen en dat hij was een rustig en vreedzaam burger, hem schuldig verklaard aan mishandeling, den dood tengevolge gehad hebbende, en hem veroordeeld tot 9 maanden gevangenisstraf.

De schietberg bij het Beuven en Starven

Een tijd terug werd ik gebeld door een oude vriend L, hij is niet oud, de vriendschap is oud, of ik wist dat er grafheuvels lagen op de Stra-brechtse Hei. Neen was mijn antwoord, dus na verscheidene pogingen hadden we op de zelfde dag vrij en zijn we gaan kijken. Ze liggen als je aan de linkerkant vanaf het pad bij het Starven met het bankje 150 meter langs het Starven loopt richting Beuven, dan loop je eerst door een bosje en net daarachter liggen de (graf)heuvels. De gegraven grond was veel te vers/scherp afgegraven om duizenden jaren oud te zijn. Dus even met de metaaldetector erover en hij bleef aan het piepen, enkele loden misvormde dingen opgegraven, drie kogels en een koperen of bronzen dopje. Jos van de W. herkende de kogels en na mijn beschrijving de plaats. De kogels waren een Duitse, een Amerikaanse en een Nederlandse, het koperen kapje de beschermkap van een mortiergranaat en de plaats was de schietberg. De schietberg, daar heb ik 55 jaar terug nog gespeeld, vanaf de zandverstuiving en toen stond het bosje er nog niet. Graag zou ik van jullie willen weten hoe oud de schietberg is, was die er ook al in de Eerste Wereldoorlog en van welke richting werd erop geschoten. Ook heb ik gehoord dat Asten ook een schietberg heeft, is die even oud? Werden deze door militairen gebruikt of/ook een soort burgerwacht, reserve zoals ik die ken van toen ik nog in dienst was? We moeten dit nodig vastleggen, want onze kinderen weten die niet te vinden en zullen er waarschijnlijk nooit komen. Mijn E-mailadres is w.bosch265@upcmail.nl

Willem van den Bosch.

VRIENDEN VAN HEEMKUNDEKRING DE VONDER

Acfis Business Centrum, Ter Hofstadlaan 75, 5711 VV Someren
E T B Willem Bos, Trasweg 5, 5712 BB Someren-Eind
Campanula Fysiotherapie, Floralaan 22, 5721 CV Asten
Cortooms-Verberne Bouw-Timmerbedr, Molenakkers 5, 5721 WR Asten
Driessen Advies & Beheer Witvrouwenweg 12, 5711 CN Someren
Driessenbouw Asten BV, Postbus 90, 5720 AB Asten
Geven Annemersbedrijf BV, Ommelseweg 48, 5721 WV Asten
Gianotten Adviesbureau, Witvrouwenbergweg 8h, 5711 CN Someren.
Isobouw Systems BV, Kanaalstraat 107, 5711 EG Someren
van Kaam Netwerk Notarissen, Postbus 111, 5710 AC Someren
Notaris Kessels, Wilhelminastraat 30-32, 5721 KK Asten
Larco Foods BV, Industrielaan 10, 5711 CX Someren
Leenen Someren Beheer BV, Dr. Einattenlaan 28, 5711 AW Someren
Leenen Steengoed, Vaarselstraat 34, 5711 RE Someren
Garage Linden, Ter Hofstadlaan 140, 5711 VZ Someren.
Beheermij van der Loo, Markt 10, Asten. (Postbus 13, 5720 AA)
van Stekelenburg Assurantiën, Postbus 61, 5720 AB Asten
Strijbosch Makelaardij, Hofstraat 24, 5721 BB Asten
Dhr. H.v.d.Vijver, Bosweg 7, 5754 PV Zeilberg
Mevr. Wijnen, Spielheuvelstraat 41, 5711 AT Someren
Wijnen Bouw en Service, Dorser 2, 5711 LE Someren
Dhr. en Mevr. de Wit, Spielheuvelplein 4, 5711 AR Someren
Dhr. en Mevr. v.d. Zanden, Jan v.d. Diesduncstraat 17, 5721 VN Asten

Dankzij de Vrienden en donaties van het Van der Loo Fonds, Rabo-
bank Peelland en ONA heeft de Heemkundekring interessante projec-
ten kunnen uitvoeren.

Vrienden van de Heemkundekring maken onze activiteiten mogelijk.
Hebt u interesse ? Info: bestuur Heemkundekring De Vonder